

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ "НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ
ІМЕНІ Л. Т. МАЛОЇ НАМН УКРАЇНИ"
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Матеріали науково-практичної
конференції з міжнародною участю

**"ЩОРІЧНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ ЧИТАННЯ.
ПРОФІЛАКТИКА НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ –
ПРІОРИТЕТ СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ"**

20 квітня 2018 року

Харків

УДК: 616.1/4-084

Ш 33

Відповідальний редактор

Г. Д. Фадєєнко

Редакційна колегія:

Гальчінська В. Ю., Гріднєв О. Є., Коваль С. М., Ісаєва Г. С.,
Колеснікова О. В., Копиця М. П., Крахмалова О. О., Несен А. О.,
Рудик Ю. С., Серік С. А., Топчій І. І.

Відповідальний секретар: Грідасова Л. М.

Щ 33 “Щорічні терапевтичні читання. Профілактика неінфекційних захворювань – пріоритет сучасної науки та практики”: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, 20 квітня 2018 р. /за ред. Г.Д. Фадєєнко та ін. – Х., 2018. – 305 с.

У збірник включено тези доповідей, в яких розглянуто зміцнення здоров'я населення згідно Глобальній стратегії ВООЗ стосовно боротьби з неінфекційними захворюваннями (НІЗ); практичні аспекти медикаментозної та немедикаментозної профілактики НІЗ; епідеміологія та рання діагностика НІЗ; кардіоваскулярний ризик: (КВР) при НІЗ: складові та їх оцінка; організаційні завдання профілактики і лікування НІЗ; нові технології в профілактичній медицині.

Матеріали конференції призначені для спеціалістів різних медичних спеціальностей, що займаються проблемами теоретичної та практичної медицини, а також студентам медичних закладів.

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ DASH ДІЄТИ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ З ОЖИРІННЯМ

Іванченко С. В.

Харківський національний медичний університет, Україна

Модифікація способу життя та зміна харчових звичок є основною ланкою профілактики підвищення артеріального тиску (АТ) та запобігання виникненню судинних катастроф. За думкою лікарів-дієтологів, однією з найбільш ефективних і при цьому безпечних дієт для хворих з серцево-судиною патологією є так звана DASH (Dietary Approaches to Stop Hypertension) дієта. Її особливостями є переважне вживання фруктів, овочів та знежирених молочних продуктів при обмеженні вживання солі. Дане харчування сприяє збагаченню організму калієм, кальцієм і магнієм з одночасним зменшенням концентрації натрію. Подібна зміна електролітного балансу має сечогінний ефект, сприяє виведенню надлишків солі та призводить до зниження АТ.

Мета: оцінити ефективність DASH дієти як способу немедикаментозної корекції підвищення АТ у хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ) з ожирінням.

Матеріали і методи: 32 хворим на ГХ з ожирінням середнім віком $55,6 \pm 8,3$ років було призначено DASH дієту. Моніторинг АТ проводився пацієнтами самостійно в домашніх умовах впродовж місяця тричі на добу з занесенням даних у індивідуальний щоденник. Контрольне відвідування лікаря – раз на тиждень. Хворих було розподілено на 2 групи: 1-ша – пацієнти з ГХ 1 ступеню, що було виявлено вперше ($n=12$), які додатково не отримували антигіпертензивну терапію; 2-га – пацієнти з ГХ 2-3 ступеню ($n=20$), що дотримувались DASH дієти одночасно з використанням 2-3 антигіпертензивних препаратів з різних груп.

Результати: за результатами дослідження у 58,3% (7 осіб) хворих 1-ї групи вдалося досягти цільових цифр АТ без використання медикаментозної корекції. При цьому 83,3% (10 осіб) відзначили зниження маси тіла на $4,3 \pm 1,8$ кг. У 2-ї групі цільовий рівень АТ за умови зниження середньодобової дози антигіпертензивних препаратів було досягнуто у 40% пацієнтів (8 осіб). У 35% (7 осіб) цієї групи проведено корекцію медикаментозної терапії з використанням монотерапії. Застосування DASH дієти у 75% (15 осіб) зазначених хворих призвело до зниження маси тіла в середньому на $3,2 \pm 1,04$ кг. Необхідно відзначити, що 78,1% (25 осіб) з кількості обстежених відчували загальне покращення самопочуття.

Висновки. Використання DASH дієти показало високу ефективність у якості метода немедикаментозної корекції артеріальної гіпертензії як у хворих з вперше діагностованою гіпертонічною хворобою, так для пацієнтів, що вже отримують антигіпертензивну терапію. Утримання цієї дієти призводить до зниження маси тіла, покращення самопочуття і якості життя пацієнтів.

ПРИХИЛЬНІСТЬ ДО ПРИЗНАЧЕНЬ ЛІКАРЯ ПАЦІЄНТІВ З ВИСОКИМ І ДУЖЕ ВИСОКИМ СЕРЦЕВО-СУДИННИМ РИЗИКОМ В ХОДІ НАВЧАННЯ У «ШКОЛАХ ЗДОРОВ'Я»	79
Ісаєва Г. С., Резнік Л. А., Вовченко М. М., Буряковська О. О.	
ПОРАЖЕННЯ ЛЕГКИХ ПРИ СИСТЕМНОЇ СКЛЕРОДЕРМИИ: ВОЗМОЖНОСТІ ЛЕЧЕННЯ	80
Іскандерова С. Дж., Маманазарова Д. К., Зиямухамедова М. М.	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ИММУНОКОРРЕКТОРА ТИМОПТИНА В СОСТАВЕ КОМПЛЕКСНОЙ ТЕРАПИИ БОЛЬНЫХ РЕВМАТИЧЕСКОЙ ЛИХОРАДКОЙ	81
Іскандерова С. Дж., Маманазарова Д. К., Зиямухамедова М. М.	
ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ОТЕЧЕСТВЕННОГО ПРЕПАРАТА ЭРИТИМ В КОМПЛЕКСНОМ ЛЕЧЕНИИ БОЛЬНЫХ ЖЕЛЕЗОДЕФИЦИТНОЙ АНЕМИЕЙ	82
Іскандерова С. Дж., Салихов Ш. И., Бахрамов С. М., Сулейманова Д. Н., Бабаджанова Ш. А., Гафурова Н. Д., Хамидов Ш. А.	
ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ АТЕРОСКЛЕРОТИЧНОГО УРАЖЕННЯ АРТЕРІЙ У ПАЦІЄНТІВ МОЛОДОГО ВІКУ З НАЯВНІСТЮ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	83
Іваницька Т. А., Бурмак Ю. Г.	
ПОКАЗНИКИ РІВНЯ ВІТАМІНУ D В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИРАЖЕНОСТІ ФІБРОЗУ ПЕЧІНКИ	84
Іваницький І. В.	
ОЦІНКА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ НИРОК У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ II СТАДІЇ ТА ЧАСТУ ЕКСТРАСИСТОЛІЮ	85
Іванкова А. В., Кузьміна Н. В.	
БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ МЕТАБОЛІЗМУ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ ТА ОЖИРІННЯ	86
Іванова К. В.	
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ DASH ДІЄТИ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ З ОЖИРІННЯМ	87
Іванченко С. В.	
ВИЗНАЧЕННЯ ФЕНОТИПІВ АЛЕРГІЧНОЇ ТА НЕАЛЕРГІЧНОЇ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	88
Ігнатєєва В. І., Матвієнко Ю. О., Полянська М. О., Зволь І. В.	
ДІАГНОСТИКА АЛЕРГІЧНОГО РИНИТУ ТА ПОЛІПОЗНОГО ЕТМОЇДИТУ У ХВОРИХ НА АЛЕРГІЧНУ БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	89
Ігнатєєва В. І., Опімах С. Г., Гуменюк Г. Л., Власова Н. А.	
АНАЛІЗ ЧАСТОТИ ВИЯВЛЕННЯ АЛЕЛІВ І ГЕНОТИПІВ ГЕНА ЛЕПТИНУ (Arg223Gln) ЗАЛЕЖНО ВІД ІНДЕКСУ МАСИ ТІЛА У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ Й ОЖИРІННЯ	90
Кадикова О. І.	
РОЛЬ ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА ЛЕПТИНУ (Arg223Gln) У НАРОСТАННІ ТЯЖКОСТІ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ Й ОЖИРІННЯ	91
Кадикова О. І., Кравчун П. П.	